30/04/2020

Τηλεδιάλεξη για τις ανασκαφές στην Κέρο

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Δημόσια αρχαιολογική τηλεδιάλεξη (στην αγγλική γλώσσα) με θέμα τις ανασκαφές του Πανεπιστημίου του Cambridge στο προϊστορικό ιερό της Κέρου διοργανώνουν το πτυχιακό πρόγραμμα «Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό» του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου και ο «Αιγεύς – Εταιρεία Αιγαιακής Προϊστορίας» την Πέμπτη 7 Μαΐου 2020.

Ο τίτλος της διάλεξης είναι «The sanctuary at Keros in the Early Bronze Age: from centre of congregation to centre of power» (Το ιερό της Κέρου κατά την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού: από κέντρο συνάθροισης σε κέντρο εξουσίας) και θα μιλήσουν οι Colin Renfrew και Michael Boyd (κύριος ομιλητής), μαζί με τους: Ειρήνη Λεγάκη, Εύη Μαργαρίτη, Γιώργο Γαβαλά, Ιωάννα Μουτάφη, Ayla Krijnen, Μυρτώ Γεωργακοπούλου, Μυρσίνη Γκούμα, James Herbst και Nathan Meyer.

Ώρα: 20:00 (Αθήνα), 20:00 (Λευκωσία), 19:00 (Βιέννη), 19:00 (Παρίσι), 18:00 (Λονδίνο), 13:00 (Νέα Υόρκη).

Περίληψη
Στο Αιγαίο της 3ης χιλιετίας π.Χ. γεωγραφικά απομακρυσμένες κοινότητες ανθρώπων καθιστούσαν εμφανείς τις διασυνδέσεις τους μέσω μακραίωνων συνάξεων σε κέντρα συνάθροισης, όπως η Κέρος και η Κνωσός. Οι νέες ανασκαφές στην Κέρο, στις κεντρικές Κυκλάδες, προσφέρουν μοναδικές δυνατότητες για την έρευνα της υλικής βάσης αυτών των διασυνδέσεων, καθώς και των δικτύων υλικών, πληροφοριών, ανθρώπων και δεξιοτήτων, που διαμορφώνονταν και επαναδιαμορφώνονταν μέσα από διαρκώς αναπτυσσόμενες διαδικασίες επικοινωνίας.

Περί το 2750 π.Χ. η Κέρος βρέθηκε στο επίκεντρο αυτού του είδους των συναθροίσεων. Οι επισκέπτες έφερναν μαζί τους στο νησί επιλεγμένα στοιχεία υλικού πολιτισμού, μεταξύ αυτών «κυκλαδικά ειδώλια» και «σαλτσιέρες», τα οποία προορίζονταν να αποτεθούν τελετουργικά σε δύο «ειδικές αποθέσεις». Περίπου έναν αιώνα αργότερα, ένα ακρωτήριο σε περίοπτη θέση δυτικά των ειδικών αποθέσεων γνωρίζει μια περίοδο έντονης κατασκευαστικής δραστηριότητας και μνημειοποίησης. Το κατασκευαστικό αυτό πρόγραμμα, το οποίο μαρτυρεί μια άνευ προηγουμένου επένδυση σε εργασία, καθώς και σαφείς ενδείξεις σχεδιασμού, οδήγησε στη δημιουργία ενός νέου τύπου οικισμού, που διαφέρει από τις αγροτικές θέσεις των παλαιοτέρων περιόδων. Ο οικισμός του Δασκαλιού είναι η πρώτη θέση στο κεντρικό Αιγαίο, η οποία εμφανίζει όλα τα χαρακτηριστικά της πρώιμης αστικοποίησης.

Μέσα στη διαρκή ροή αγαθών και ανθρώπων στη θέση, το στοιχείο που ξεχωρίζει είναι τα μέταλλα: το Δασκαλιό εδραιώθηκε γρήγορα ως το πιο σημαντικό κέντρο μεταλλουργίας στις Κυκλάδες. Πανταχού παρόντα είναι μέσα στη θέση τα ίχνη κατεργασίας των μετάλλων, όπου εκτός από χαλκό και μόλυβδο εξετάζονται πλέον και πιθανές ενδείξεις για την κατεργασία χρυσού και αργύρου. Η μεταλλοτεχνία ενδεχομένως υπήρξε μία από τις πιο πρώιμες δραστηριότητες που λάμβαναν χώρα στο Δασκαλιό, ακόμη και πριν από τη δημιουργία του οικισμού· η συγκέντρωση των πρώτων υλών και δεξιοτήτων που απαιτούνταν διευκολύνθηκε από τα δίκτυα που εξυπηρετούσαν ήδη τα μακροχρόνια δρώμενα των τελετουργικών αποθέσεων. Τα αντικείμενα που κατασκευάστηκαν εκεί, και ιδιαιτέρως το εγχειρίδιο, εξέφραζαν μια νέα αίσθηση ταυτότητας μέσω των θαλάσσιων δικτύων που είχαν ως επίκεντρο την Κέρο.

Οι ανασκαφές των ετών 2016-2018 στην Κέρο φώτισαν με σπάνιο τρόπο έναν κόσμο σε διαδικασία μετάβασης, μια εποχή όπου η ροή και η ταχύτητα της

ανταλλαγής πληροφοριών επέφεραν μια πρώτη επανάσταση στο πεδίο της πληροφορίας. Η μαρτυρία της Κέρου αποτελεί προάγγελο της αστικοποίησης που επρόκειτο να λάβει χώρα κατά τους επόμενους αιώνες στον γεωγραφικό αυτό χώρο, καθώς και μια πρώτη ένδειξη μόνιμων αλλαγών σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας.